

II. TEXTOS EN TRAMITACIÓ

B. PROPOSICIONS DE LLEI

Proposició de llei d'ordenació de les emissions de llum i establiment de mesures d'estalvi per a la recuperació i la protecció del medi nocturn a la Comunitat Valenciana, presentada pel Grup Parlamentari Compromís (RE número 36.287)

PRESIDÈNCIA DE LES CORTS

La Mesa de les Corts, en la reunió del 30 d'octubre de 2012, ha acordat admetre a tràmit la Proposició de llei d'ordenació de les emissions de llum i establiment de mesures d'estalvi per a la recuperació i la protecció del medi nocturn a la Comunitat Valenciana, presentada pel Grup Parlamentari Compromís (RE número 36.287).

D'acord amb el que hi ha disposat en els articles 125.2 i 95.1 del RC, se n'ordena la publicació en el *Butlletí Oficial de les Corts* i la comunicació al Consell.

Palau de les Corts
València, 30 d'octubre de 2012

El president
Juan Gabriel Cotino Ferrer

A LA MESA DE LES CORTS

Mònica Oltra i Jarque i Juan Ignacio Ponce Guardiola, portaveus adjunts del Grup Parlamentari Compromís, de conformitat amb el que hi ha establert en els articles 124 i següents del Reglament de les Corts de la Comunitat Valenciana, presenten la següent Proposició de llei d'ordenació de les emissions de llum i establiment de mesures d'estalvi per a la recuperació i la protecció del medi nocturn a la Comunitat Valenciana, i en sol·liciten la tramitació davant de les Corts Valencianes.

**PROPOSICIÓ DE LLEI D'ORDENACIÓ
LES EMISSIONS DE LLUM I ESTABLIMENT
DE MESURES D'ESTALVI PER A
LA RECUPERACIÓ I LA PROTECCIÓ
DEL MEDI NOCTURN
A LA COMUNITAT VALENCIANA**

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

Amb la finalitat de minimitzar l'excessiva il·luminació nocturna, que comporta una despesa energètica innecessària a més d'una greu molèstia als ciutadans, d'aconseguir la màxima eficiència energètica, i també de minimitzar

II. TEXTOS EN TRAMITACIÓN

B. PROPOSICIONES DE LEY

Proposición de ley de ordenación de las emisiones de luz y establecimiento de medidas de ahorro para la recuperación y protección del medio nocturno en la Comunitat Valenciana, presentada por el Grupo Parlamentario Compromís (RE número 36.287)

PRESIDENCIA DE LES CORTS

La Mesa de Les Corts, en la reunión del 30 de octubre de 2012, ha acordado admitir a trámite la Proposición de ley de ordenación de las emisiones de luz y establecimiento de medidas de ahorro para la recuperación y protección del medio nocturno en la Comunitat Valenciana, presentada por el Grupo Parlamentario Compromís (RE número 36.287).

De acuerdo con lo dispuesto en los artículos 125.2 y 95.1 del RC, se ordena su publicación en el *Butlletí Oficial de les Corts* y la comunicació al Consell.

Palau de les Corts
Valencia, 30 de octubre de 2012

El presidente
Juan Gabriel Cotino Ferrer

A LA MESA DE LES CORTS

Mònica Oltra i Jarque y Juan Ignacio Ponce Guardiola, portavoces adjuntos del Grupo Parlamentario Compromís, de conformidad con lo establecido en los artículos 124 y siguientes del Reglamento de Les Corts de la Comunitat Valenciana, presentan la siguiente Proposición de ley de ordenación de las emisiones de luz y establecimiento de medidas de ahorro para la recuperación y protección del medio nocturno en la Comunitat Valenciana, solicitando su tramitación ante las Corts Valencianes.

**PROPOSICIÓ DE LEY DE ORDENACIÓ
LAS EMISSIONS DE LUZ Y ESTABLECIMIENTO
DE MEDIDAS DE AHORRO PARA
LA RECUPERACIÓ Y PROTECCIÓ
DEL MEDI NOCTURNO
EN LA COMUNITAT VALENCIANA**

EXPOSICIÓ DE MOTIVOS

Con la finalidad de minimizar la excesiva iluminación nocturna, que supone un gasto energético innecesario además de una grave molestia a los ciudadanos, de alcanzar la máxima eficiencia energética, y también de minimizar la

l'alteració dels cicles biològics de determinades espècies animals, és necessari legislar per tal d'aconseguir que les instal·lacions d'enllumenat responguen a criteris coherents i racionals.

Igualment calia desenvolupar la normativa bàsica aprovada per l'Estat mitjançant el Reial decret 1890/2008, Reglament de eficiència energètica en instal·lacions d'enllumenat exterior y les Instruccions tècniques complementàries EA-01 a EA-07, i la Llei 34/2007, de qualitat de l'aire i protecció de l'atmosfera.

Mitjançant aquesta llei s'actua sobre les fonts de llum artificial, i sobre la instal·lació; sobre els tipus de paviments de les calçades, i s'estableix l'apagada, a determinades hores de la nit, d'il·luminacions ornamentals, com també la disminució dels nivells lluminosos, en les hores en què la intensitat del trànsit descendeix substancialment, sempre que quede garantida la seguretat dels usuaris.

La llei incorpora un règim de funcionament que implica la regulació adequada de l'apagada i l'encesa de les instal·lacions, que evite els consums innecessaris i aconseguisca un considerable estalvi energètic.

Aquesta llei té com a objectiu contribuir a millorar la qualitat de vida de les persones, una disminució dels accidents de trànsit, l'augment de la visibilitat i la seguretat per al vianant, la seguretat dels edificis i dels béns del seu entorn i el realç d'edificis i monuments, amb l'eliminació d'una il·luminació nocturna excessiva que genera un consum innecessari d'energia.

L'aplicació d'aquesta llei satisfarà les prestacions lumíniques requerides, minimitzarà la contaminació aportada i el consum d'energia requerit, i tindrà un efecte directe sobre altres aspectes de la contaminació en la nostra societat com ara el soroll.

Una regulació adequada de l'enllumenat nocturn contribuirà a millorar la qualitat de vida de la ciutadania, a les ciutats i als pobles del territori valencià. Aquesta llei tracta de reduir l'excés de llum, que afecta especialment els veïns dels habitatges situats més a prop de les fonts de llum, i tracta de garantir la seguretat vial reduint els enlluernaments que avui en dia pateixen els conductors.

Ateses les recomanacions elaborades pel Comitè Espanyol d'Il·luminació i l'Institut per a la Diversificació i Estalvi de l'Energia (IDEA), adscrit al Ministeri d'Indústria, Turisme i Comunicacions, aquesta proposició de llei determina la divisió del territori en diferents zones d'acord amb les característiques i les especificitats de cadascuna, amb relació a la claredat lluminosa que pot ser admissible i, també, regula els aspectes relatius a les intensitats lumíniques permeses, al disseny i la realització de l'enllumenat, i a l'establiment dels horaris de funcionament.

La llei estableix igualment les obligacions de les administracions públiques per a assegurar l'acompliment dels objectius que persegueix, fixa les ajudes econòmiques necessàries per a donar suport a les possibles operacions d'adaptació dels enllumenats existents a les noves prescripcions, regula el règim sancionador corresponent i propugna la realització de campanyes de conscienciació ciutadana envers la problemàtica ambiental que planteja la contaminació lumínica.

L'aplicació d'aquesta llei ha de servir per a avançar en el compromís global de la societat en la defensa i la conservació del medi ambient, millorar l'eficiència energètica de les il·luminacions i aconseguir un desenvolupament sostenible.

alteración de los ciclos biológicos de determinadas especies animales, es necesario legislar para conseguir que las instalaciones de alumbrado respondan a criterios coherentes y racionales.

Igualmente era necesario desarrollar la normativa básica aprobada por el Estado mediante el Real decreto 1890/2008, Reglamento de eficiencia energética en instalaciones de alumbrado exterior y sus Instrucciones técnicas complementarias EA-01 a EA-07, y la Ley 34/2007, de calidad del aire y protección de la atmósfera.

Mediante esta ley se actúa sobre las fuentes de luz artificial, y sobre su instalación; sobre los tipos de pavimentos de las calzadas, y se establece el apagado, a determinadas horas de la noche, de iluminaciones ornamentales, así como la disminución de los niveles luminosos, en las horas en las que la intensidad del tráfico descende sustancialmente, siempre y cuando quede garantizada la seguridad de los usuarios.

La ley incorpora un régimen de funcionamiento que implica la regulación adecuada del apagado y encendido de las instalaciones, que evite los consumos innecesarios consiguiendo un considerable ahorro energético.

La presente ley tiene como objetivo contribuir a mejorar la calidad de vida de las personas, una disminución de los accidentes de tráfico, el aumento de la visibilidad y seguridad para el peatón, la seguridad de los edificios y de los bienes de su entorno así como el realce de edificios y monumentos, eliminando una iluminación nocturna excesiva que genera un consumo innecesario de energía.

La aplicación de esta ley satisfará las prestaciones lumínicas requeridas minimizando la contaminación aportada y el consumo de energía requerido, y tendrá un efecto directo sobre otros aspectos de la contaminación en nuestra sociedad como el ruido.

Una regulación adecuada del alumbrado nocturno contribuirá a mejorar la calidad de vida de la ciudadanía, en las ciudades y en los pueblos del territorio valenciano. Esta ley trata de reducir el exceso de luz, que afecta especialmente a los vecinos de las viviendas situadas más cerca de las fuentes de luz, y trata de garantizar la seguridad viaria reduciendo los deslumbramientos que hoy día sufren los conductores.

Atendiendo a recomendaciones elaboradas por el Comité Español de Iluminación y el Instituto para la Diversificación y Ahorro de la Energía (IDEA), adscrito en el Ministerio de Industria, Turismo y Comunicaciones, esta proposición de ley determina la división del territorio en varias zonas en función de las características y especificidades de cada una, en relación con la claridad luminosa que puede ser admisible y, también, regula los aspectos relativos a las intensidades lumínicas permitidas, al diseño y realización del alumbrado, así como el establecimiento de los horarios de funcionamiento.

La ley establece igualmente las obligaciones de las administraciones públicas para asegurar el desempeño de los objetivos que persigue, fija las ayudas económicas necesarias para apoyar las posibles operaciones de adaptación de los alumbrados existentes a las nuevas prescripciones, regula el régimen sancionador correspondiente y propugna la realización de campañas de concienciación ciudadana hacia la problemática ambiental que plantea la contaminación lumínica.

La aplicación de la presente ley debe servir para avanzar en el compromiso global de la sociedad en la defensa y conservación del medio ambiente, mejorar la eficiencia energética de las iluminaciones y conseguir un desarrollo sostenible.

CAPÍTOL I
Disposicions generals

Article 1*Objecte*

És objecte d'aquesta llei el desenvolupament de la normativa bàsica relativa a la regulació de la contaminació i l'establiment de mesures d'estalvi de les instal·lacions i els elements que emeten llum tant cap a l'exterior com cap a l'interior de les instal·lacions mateixes o els elements.

Establir i desenvolupar les condicions que han de complir les instal·lacions que emeten llum exterior, tant públiques com privades, situades a la Comunitat Valenciana, i les mesures correctores que cal aplicar a les instal·lacions existents inadequades, mitjançant un ús eficient i racional de l'energia.

Article 2*Finalitats*

Aquesta llei té com a finalitats:

A. Promoure l'eficiència energètica dels enllumenats exteriors per mitjà de l'estalvi d'energia, sense perjudici de la seguretat dels usuaris.

B. Reduir el consum d'energia elèctrica per a reduir l'emissió de gasos que incrementen l'efecte d'hivernacle i incrementar l'estalvi.

C. Mantenir en la màxima mesura que es puga, les condicions naturals de les hores nocturnes en benefici del benestar de les persones, de la fauna, la flora i els ecosistemes en general.

D. Evitar la intrusió lumínica a l'entorn domèstic i, en tot cas, minimitzar-ne les molèsties i els perjudicis.

E. Prevenir i corregir els efectes de la contaminació lumínica en la visió del cel.

F. Evitar els enlluernaments als conductors i als vianants a les vies públiques.

G. Contribuir a acomplir la Directiva europea sobre gestió de residus i restricció de l'ús de substàncies perilloses en equips elèctrics i electrònics.

Article 3*Àmbit d'aplicació*

Aquesta llei s'aplicarà, en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, als projectes, les memòries tècniques de disseny i obres d'enllumenat exterior, tant públics com privats, de noves instal·lacions, i als projectes de remodelació o ampliació de les existents.

Article 4*Definicions*

A l'efecte d'aquesta llei, s'aplicaran els conceptes recollits, en cada moment, en el vocabulari electrònic en la part relativa a la luminotècnia.

També a aquest efecte i quant a l'ús a què és destinat l'enllumenat, s'entén per:

1. Enllumenat exterior viari: el de les superfícies destinades al trànsit de vehicles.

2. Enllumenat exterior per a vianants: el de les superfícies destinades al pas de persones.

3. Enllumenat exterior viari i per a vianants: el de les superfícies destinades al trànsit de vehicles i al pas de persones.

CAPÍTULO I
Disposiciones generales

Artículo 1*Objeto*

Es objeto de la presente ley el desarrollo de la normativa básica relativa a la regulación de la contaminación y el establecimiento de medidas de ahorro de las instalaciones y los elementos que emiten luz tanto hacia el exterior como hacia el interior de las propias instalaciones o elementos.

Establecer y desarrollar las condiciones que deben cumplir las instalaciones que emitan luz exterior, tanto públicas como privadas, situadas en la Comunitat Valenciana, así como las medidas correctoras que se deben aplicar en las instalaciones existentes inadecuadas, mediante un uso eficiente y racional de la energía.

Artículo 2*Finalidades*

La presente ley tiene como finalidades:

A. Promover la eficiencia energética de los alumbrados exteriores por medio del ahorro de energía, sin perjuicio de la seguridad de los usuarios.

B. Reducir el consumo de energía eléctrica para reducir la emisión de gases que incrementen el efecto invernadero e incrementar el ahorro.

C. Mantener en lo máximo posible, las condiciones naturales de las horas nocturnas en beneficio del bienestar de las personas, de la fauna, la flora y los ecosistemas en general.

D. Evitar la intrusión lumínica en el entorno doméstico y, en todo caso, minimizar sus molestias y sus perjuicios.

E. Prevenir y corregir los efectos de la contaminación lumínica en la visión del cielo.

F. Evitar los deslumbramientos a los conductores y a los peatones en las vías públicas.

G. Contribuir a cumplimentar la Directiva europea sobre gestión de residuos y restricción del uso de sustancias peligrosas en equipos eléctricos y electrónicos.

Artículo 3*Ámbito de aplicación*

La presente ley se aplicará, en el ámbito de la Comunitat Valenciana, a los proyectos, memorias técnicas de diseño y obras de alumbrado exterior, tanto públicos como privados, de nuevas instalaciones, así como a los proyectos de remodelación o ampliación de las existentes.

Artículo 4*Definiciones*

A los efectos de la presente ley, se aplicarán los conceptos recogidos, en cada momento, en el vocabulario electrónico en la parte relativa a la luminotecnica.

También a tales efectos y en cuanto al uso al que es destinado el alumbrado, se entiende por:

1. Alumbrado exterior viario: el de las superficies destinadas al tráfico de vehículos.

2. Alumbrado exterior para peatones: el de las superficies destinadas al paso de personas.

3. Alumbrado exterior viario y para peatones: el de las superficies destinadas al tráfico de vehículos y al paso de personas.

4. Enllumenat exterior ornamental: el de les superfícies enllumenades amb objectius estètics.

5. Enllumenat exterior industrial: el de les superfícies destinades a una activitat industrial.

6. Enllumenat exterior comercial i publicitari: el de les superfícies destinades a una activitat comercial o publicitària.

7. Enllumenat exterior esportiu i recreatiu: el de les superfícies destinades a una activitat esportiva o recreativa.

8. Enllumenat exterior de seguretat: el de les superfícies que cal vigilar i controlar.

9. Enllumenat exterior d'edificis: el de les superfícies que, encara que formen part d'una finca de propietat privada, són externes a les edificacions.

10. Enllumenat exterior d'equipaments: el de les superfícies que, encara que formen part d'un equipament, públic o privat, són externes a les edificacions.

11. Enlluernament pertorbador: enlluernament que pertorba la visió dels objectes sense causar necessàriament una sensació desagradable. El mesurament de la pèrdua de visibilitat produïda per l'enlluernament pertorbador, ocasionat pels llums de la instal·lació d'enllumenat públic, s'efectua mitjançant l'increment del llindar de contrast. El símbol TI no té unitats i la seua expressió, en funció de la luminància de vel L_v i la luminància mitjana de la calçada L_m (entre 0,05 i 5 cd/m²), és la següent:

$$TI = 65 \frac{L_v}{(L_m)^{0,8}} \text{ (en \%)}$$

On:

TI = increment de llindar corresponent a l'enlluernament pertorbador

L_v = luminància de vel total en cd/m²

L_m = luminància mitjana de la calçada en cd/m²

En el cas de nivells de luminància mitjana en la calçada superiors a 5 cd/m², l'increment de llindar de contrast és donat per:

$$TI = 95 \frac{L_v}{(L_m)^{1,05}} \text{ (en \%)}$$

12. Eficàcia lluminosa d'una làmpada: és la relació entre el flux lluminós emès per la làmpada i la potència consumida per aquesta. S'expressa en lm/W (lúmens/watt).

13. Flux lluminós: potència emesa per una font lluminosa en forma de radiació visible i avaluada segons la seua capacitat de produir sensació lluminosa, tenint en compte la variació de la sensibilitat de l'ull amb la longitud d'ona. El símbol és Φ i la unitat és el lumen (lm).

14. Flux hemisfèric superior instal·lat del llum (FHS_{inst}): denominat també $ULOR_{inst}$ es defineix com la proporció en % del flux d'un llum que s'emete sobre el pla horitzontal que passa pel centre òptic del llum respecte al flux total sortint del llum, quan aquest està muntat en la posició d'instal·lació.

15. Il·luminació horitzontal en un punt d'una superfície: quocient entre el flux lluminós incident sobre un element de la superfície que conté el punt i l'àrea d'aquest element. El símbol és E i la unitat el lux (lm/m²).

4. Alumbrado exterior ornamental: el de las superficies alumbradas con objetivos estéticos.

5. Alumbrado exterior industrial: el de las superficies destinadas a una actividad industrial.

6. Alumbrado exterior comercial y publicitario: el de las superficies destinadas a una actividad comercial o publicitaria.

7. Alumbrado exterior deportivo y recreativo: el de las superficies destinadas a una actividad deportiva o recreativa.

8. Alumbrado exterior de seguridad: el de las superficies que hay que vigilar y controlar.

9. Alumbrado exterior de edificios: el de las superficies que, aunque formen parte de una finca de propiedad privada, son externas a las edificaciones.

10. Alumbrado exterior de equipamientos: el de las superficies que, aunque formen parte de un equipamiento, público o privado, son externas a las edificaciones.

11. Deslumbramiento perturbador: deslumbramiento que perturba la visión de los objetos sin causar necesariamente una sensación desagradable. La medición de la pérdida de visibilidad producida por el deslumbramiento perturbador, ocasionado por las luminarias de la instalación de alumbrado público, se efectúa mediante el incremento del umbral de contraste. El símbolo TI carece de unidades y su expresión, en función de la luminancia de velo L_v y la luminancia media de la calzada L_m (entre 0,05 y 5 cd/m²), es la siguiente:

$$TI = 65 \frac{L_v}{(L_m)^{0,8}} \text{ (en \%)}$$

Siendo:

TI = incremento de umbral correspondiente al deslumbramiento perturbador

L_v = luminancia de velo total en cd/m²

L_m = luminancia media de la calzada en cd/m²

En el caso de niveles de luminancia media en la calzada superiores a 5 cd/m², el incremento de umbral de contraste viene dado por:

$$TI = 95 \frac{L_v}{(L_m)^{1,05}} \text{ (en \%)}$$

12. Eficacia luminosa de una lámpara: es la relación entre el flujo luminoso emitido por la lámpara y la potencia consumida por esta. Se expresa en lm/W (lúmenes/vatio).

13. Flujo luminoso: potencia emitida por una fuente luminosa en forma de radiación visible y evaluada según su capacidad de producir sensación luminosa, teniendo en cuenta la variación de la sensibilidad del ojo con la longitud de onda. Su símbolo es Φ y su unidad es el lumen (lm).

14. Flujo hemisférico superior instalado del luminaria (FHS_{inst}): llamado también $ULOR_{inst}$ se define como la proporción en % del flujo de una luminaria que se emite sobre el plano horizontal que pasa por el centro óptico de la luminaria con respecto al flujo total saliente de la luminaria, cuando esta está montada en su posición de instalación.

15. Iluminancia horizontal en un punto de una superficie: cociente entre el flujo luminoso incidente sobre un elemento de la superficie que contiene el punto y el área de ese elemento. Su símbolo es E y su unidad el lux (lm/m²).

L'expressió de la il·luminació horitzontal en un punt P, en funció de la intensitat lluminosa que incideix en aquest punt, definida per les coordenades (C, γ) en la direcció d'aquest, i de l'altura h de muntatge del llum, és la següent:

$$E = \frac{I(C, \gamma) \cos^3 \gamma}{h^2}$$

16. Il·luminació mitjana horitzontal: valor mitjà de la il·luminació horitzontal en la superfície considerada. El símbol és E_m i s'expressa en lux.

17. Il·luminació mínima horitzontal: valor mínim de la il·luminació horitzontal en la superfície considerada. El símbol és E_{\min} i s'expressa en lux.

18. Il·luminació vertical en un punt d'una superfície: la il·luminació vertical en un punt P en funció de la intensitat lluminosa que incideix en aquest punt i l'altura h de muntatge del llum és la següent:

$$E_v = \frac{I(C, \gamma) \sin \gamma \cos^2 \gamma}{h^2}$$

19. Índex d'enlluernament GR: és l'índex que caracteritza el nivell d'enlluernament (*glare rating*), mitjançant la formulació empírica reflectida en la Norma CIE 112:94 segons l'expressió següent:

$$GR = 27 + 24 \log \frac{L_v}{L_{ve}^{0,9}}$$

On:

L_v = luminància de vel deguda als (n) llums.

L_{ve} = luminància de vel denominada equivalent, produïda per l'entorn.

20. Intensitat lluminosa: és el flux lluminós per unitat d'angle sòlid. Aquesta magnitud té característica direccional, el símbol representatiu és I i la unitat és la candela, cd = lm/sr (lumen/estereoradiant).

21. Luminància de vel: és la luminància uniforme equivalent resultant de la llum que incideix sobre l'ull d'un observador i que produeix el velat de la imatge a la retina, i fa disminuir així la facultat que té l'ull d'apreciar els contrastes. El símbol és (L_v) i s'expressa en cd/m².

La luminància de vel és deguda a la incidència de la llum emesa per un llum sobre l'ull d'un observador en el pla perpendicular a la línia de visió, i depèn així mateix de l'angle comprès entre el centre de la font enlluernadora i la línia de visió, i també de l'estat fisiològic de l'ull de l'observador.

La luminància de vel L_v respon a l'expressió següent:

$$L_v = K \frac{Eg}{\theta^2}$$

On:

K = constant que depèn fonamentalment de l'edat de l'observador i, encara que és variable, s'adopta com a valor mitjà 10 si els angles s'expressen en graus, i 3×10^{-3} si s'expressen en radiants.

Eg = il·luminació en lux sobre la pupila, en un pla perpendicular a la direcció visual i tangent a l'ull de l'observador.

La expresión de la iluminancia horizontal en un punto P, en función de la intensidad luminosa que incide en dicho punto, definida por las coordenadas (C, γ) en la dirección del mismo, y de la altura h de montaje de la luminaria, es la siguiente:

$$E = \frac{I(C, \gamma) \cos^3 \gamma}{h^2}$$

16. Iluminancia media horizontal: valor medio de la iluminancia horizontal en la superficie considerada. Su símbolo es E_m y se expresa en lux.

17. Iluminancia mínima horizontal: valor mínimo de la iluminancia horizontal en la superficie considerada. Su símbolo es E_{\min} i se expresa en lux.

18. Iluminancia vertical en un punto de una superficie: la iluminancia vertical en un punto P en función de la intensidad luminosa que incide en dicho punto y la altura h de montaje de la luminaria es la siguiente:

$$E_v = \frac{I(C, \gamma) \sen \gamma \cos^2 \gamma}{h^2}$$

19. Índice de deslumbramiento GR: es el índice que caracteriza el nivel de deslumbramiento (*glare rating*), mediante la formulación empírica reflejada en la Norma CIE 112:94 según la siguiente expresión:

$$GR = 27 + 24 \log \frac{L_v}{L_{ve}^{0,9}}$$

Siendo:

L_v = luminancia de velo debida a los (n) luces.

L_{ve} = luminancia de velo denominada equivalente, producida por el entorno.

20. Intensidad luminosa: es el flujo luminoso por unidad de ángulo sólido. Esta magnitud tiene característica direccional, su símbolo representativo es I y su unidad es la candela, cd = lm/sr (lumen/estereoradián).

21. Luminancia de velo: es la luminancia uniforme equivalente resultante de la luz que incide sobre el ojo de un observador y que produce el velado de la imagen en la retina, y hace disminuir así la facultad que posee el ojo de apreciar los contrastes. Su símbolo es (L_v) y se expresa en cd/m².

La luminancia de velo se debe a la incidencia de la luz emitida por una luminaria sobre el ojo de un observador en el plano perpendicular a la línea de visión, y depende asimismo del ángulo comprendido entre el centro de la fuente deslumbrante y la línea de visión, así como del estado fisiológico del ojo del observador.

La luminancia de velo L_v responde a la siguiente expresión:

$$L_v = K \frac{Eg}{\theta^2}$$

Siendo:

K = constante que depende fundamentalmente de la edad del observador y, aunque es variable, se adopta como valor medio 10 si los ángulos se expresan en grados, y 3×10^{-3} si se expresan en radianes.

Eg = iluminancia en lux sobre la pupila, en un plano perpendicular a la dirección visual y tangente al ojo del observador.

θ = angle entre el centre de la font enlluernadora i la línia de visió, és a dir, angle format per la direcció visual de l'observador.

Per al conjunt total d'una instal·lació d'enllumenat públic és necessari tenir en compte totes les luminàncies de vel per a cada llum, considerant a més que el primer llum que s'ha de tenir en compte és el que forma 20° en angle d'alçada amb l'horitzontal, és a dir:

$$L_v = K \sum_{i=1}^{i=n} \frac{E_g}{\theta^2}$$

On i = el primer llum on l'angle d'alçada amb l'horitzontal és 20° , i és vàlida l'expressió per a $1,5^\circ < \theta < 30^\circ$.

22. Luminància de vel equivalent L_{ve} produïda per l'entorn: es defineix considerant que la reflexió de l'entorn és totalment difusa, s'expressa en cd/m^2 , i es calcula com:

$$L_{ve} = \frac{0,035 r E_{hm}}{\pi}$$

On:

r = coeficient de reflexió mitjà de l'àrea.

E_{hm} = il·luminació horitzontal mitjana de l'àrea.

23. Luminància en un punt d'una superfície: és la intensitat lluminosa per unitat de superfície reflectida per la mateixa superfície en la direcció de l'ull de l'observador. El símbol és L i la unitat, la candela per metre quadrat (cd/m^2).

L'expressió de la luminància en un punt P , en funció de la intensitat lluminosa que incideix en aquest punt, de l'altura h de muntatge del llum i de les característiques de reflexió del paviment r (β , $tg \gamma$), és la següent:

$$L = \frac{l(c, \gamma) r (\beta, tg \gamma)}{h^2}$$

24. Luminància mitjana d'una superfície: valor mitjà de la luminància de la superfície considerada. El símbol és L_m i s'expressa en cd/m^2 .

25. Llum intrusa o molesta: llum procedent de les instal·lacions d'enllumenat exterior que dóna lloc a incomoditat, distracció o reducció de la capacitat per a detectar una informació essencial i, per tant, produeix efectes potencialment adversos en els residents, ciutadans que circulen i usuaris de sistemes de transports.

26. Relació entorn: relació entre la il·luminació mitjana de la zona situada a l'exterior de la calçada i la il·luminació mitjana de la zona adjacent situada sobre la calçada, als dos costats de les vores d'aquesta. La relació entorn SR és la més petita de les dues relacions entorn calculades. L'amplada de les dues zones de càlcul per a cada relació d'entorn es considera que és 5 m o la meitat de l'amplada de la calçada, si aquesta és inferior a 10 m.

27. Rendiment d'un llum: és la relació entre el flux lluminós total procedent del llum i el flux lluminós emès per la làmpada o làmpades instal·lades en el llum. El símbol és η i no té unitats.

28. Resplendor lluminosa nocturna: lluminositat o brillantor nocturna produïda, entre altres causes, per la llum procedent de les instal·lacions d'enllumenat exterior, o bé per l'emissió directa cap al cel o reflectida per les superfícies il·luminades.

θ = ángulo entre el centro de la fuente deslumbrante y la línea de visión, es decir, ángulo formado por la dirección visual del observador.

Para el conjunto total de una instalación de alumbrado público es necesario tener en cuenta todas las luminancias de velo para cada luminaria, considerando además que la primera luminaria que se debe tener en cuenta es la que forma 20° en ángulo de alzada con la horizontal, es decir:

$$L_v = K \sum_{i=1}^{i=n} \frac{E_g}{\theta^2}$$

Siendo y = la primera luminaria donde el ángulo de alzada con la horizontal es 20° , siendo válida la expresión para $1,5^\circ < \theta < 30^\circ$.

22. Luminancia de velo equivalente L_{ve} producida por el entorno: se define considerando que la reflexión del entorno es totalmente difusa, se expresa en cd/m^2 , y se calcula como:

$$L_{ve} = \frac{0,035 r E_{hm}}{\pi}$$

Siendo:

r = coeficiente de reflexión medio del área.

E_{hm} = iluminancia horizontal media del área.

23. Luminancia en un punto de una superficie: es la intensidad luminosa por unidad de superficie reflejada por la misma superficie en la dirección del ojo del observador. Su símbolo es L y su unidad, la candela por metro cuadrado (cd/m^2).

La expresión de la luminancia en un punto P , en función de la intensidad luminosa que incide en dicho punto, de la altura h de montaje de la luminaria y de las características de reflexión del pavimento r (β , $tg \gamma$), es la siguiente:

$$L = \frac{l(c, \gamma) r (\beta, tg \gamma)}{h^2}$$

24. Luminancia media de una superficie: valor medio de la luminancia de la superficie considerada. Su símbolo es L_m y se expresa en cd/m^2 .

25. Luz intrusa o molesta: luz procedente de las instalaciones de alumbrado exterior que da lugar a incomodidad, distracción o reducción de la capacidad para detectar una información esencial y, por tanto, produce efectos potencialmente adversos en los residentes, ciudadanos que circulan y usuarios de sistemas de transportes.

26. Relación entorno: relación entre la iluminancia media de la zona situada en el exterior de la calzada y la iluminancia media de la zona adyacente situada sobre la calzada, en ambos lados de los bordes de la misma. La relación entorno SR es la más pequeña de las dos relaciones entorno calculadas. La anchura de las dos zonas de cálculo para cada relación de entorno se considera que es 5 m o la mitad de la anchura de la calzada, si esta es inferior a 10 m.

27. Rendimiento de una luminaria: es la relación entre el flujo luminoso total procedente de la luminaria y el flujo luminoso emitido por la lámpara o lámparas instaladas en la luminaria. Su símbolo es η y carece de unidades.

28. Resplendor luminoso nocturno: luminosidad o brillo nocturno producido, entre otras causas, por la luz procedente de las instalaciones de alumbrado exterior, o bien por la emisión directa hacia el cielo o reflejada por las superficies iluminadas.

29. Uniformitat global de luminàncies: relació entre la luminància mínima i la mitjana de la superfície de la calçada. El símbol és U_0 i no té unitats.

30. Uniformitat longitudinal de luminàncies: relació entre la luminància mínima i la màxima en el mateix eix longitudinal dels carrils de circulació de la calçada, que adopta el valor inferior de tots aquests. El símbol és U_l i no té unitats.

31. Uniformitat mitjana d'il·luminacions: relació entre la il·luminació mínima i la mitjana de la superfície de la calçada. El símbol és U_m i no té unitats.

32. Uniformitat general d'il·luminacions: relació entre la il·luminació mínima i la màxima de la superfície de la calçada. El símbol és U_g i no té unitats.

Article 5

Exempcions d'aplicació

1. Estan exempts del compliment de les obligacions fixades per aquesta llei, en els supòsits i amb l'abast que siguin fixats per via reglamentària:

1.1. Els aeroports i les instal·lacions ferroviàries.

1.2. Les instal·lacions de les forces i els cossos de seguretat i les instal·lacions de caràcter militar.

1.3. Els vehicles de motor circulant o maniobrant.

En general, les infraestructures de la il·luminació de les quals estiga regulada per normes específiques destinades a garantir la seguretat de la ciutadania.

2. No obstant això, en els casos d'exempció el Consell promourà, per mitjà de convenis de col·laboració amb els organismes responsables, la consecució del nombre més gran possible dels fins d'aquesta llei que siguin compatibles amb l'activitat d'aquests àmbits.

3. S'exclou de l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei la llum produïda per combustió en el marc d'una activitat sotmesa a autorització administrativa o a altres formes de control administratiu, si no té finalitat d'il·luminació.

CAPÍTOL II

Règim regulador dels enllumenats

Article 6

Zonificació

1. Per a l'aplicació d'aquesta llei, el territori s'ha de dividir en zones, en funció de la vulnerabilitat a la contaminació lumínica.

2. La divisió del territori en zones s'ha d'establir per via reglamentària i s'ha d'ajustar a la zonificació següent:

Zona E1: àrees incloses a la xarxa d'espais naturals protegits o en àmbits territorials que hagen de ser objecte d'una protecció especial, per raó de les seues característiques naturals o del seu valor astronòmic especial, en les quals només es pot admetre una brillantor mínima.

Zona E2: àrees incloses en àmbits territorials que només admeten una brillantor reduïda, generalment fora de les àrees residencials urbanes o industrials.

Zona E3: àrees incloses en àmbits territorials que admeten una brillantor mitjana, normalment residencials urbanes.

Zona E4: genèricament àrees urbanes que inclouen zones residencials i per a usos comercials amb una elevada activitat durant la franja horària nocturna.

Punts de referència: punts pròxims a les àrees de valor astronòmic o natural especial per a cadascun dels quals cal establir una regulació específica segons les àrees en què es

29. Uniformidad global de luminancias: relación entre la luminancia mínima y la media de la superficie de la calzada. Su símbolo es U_0 y carece de unidades.

30. Uniformidad longitudinal de luminancias: relación entre la luminancia mínima y la máxima en el mismo eje longitudinal de los carriles de circulación de la calzada, que adopta el valor inferior de todos ellos. Su símbolo es U_l y carece de unidades.

31. Uniformidad media de iluminancias: relación entre la iluminancia mínima y la media de la superficie de la calzada. Su símbolo es U_m y carece de unidades.

32. Uniformidad general de iluminancias: relación entre la iluminancia mínima y la máxima de la superficie de la calzada. Su símbolo es U_g y carece de unidades.

Artículo 5

Exenciones de aplicación

1. Están exentos del cumplimiento de las obligaciones fijadas por la presente ley, en los supuestos y con el alcance que sean fijados por vía reglamentaria:

1.1. Los aeropuertos y las instalaciones ferroviarias.

1.2. Las instalaciones de las fuerzas y los cuerpos de seguridad y las instalaciones de carácter militar.

1.3. Los vehículos de motor circulando o maniobrando.

En general, las infraestructuras cuya iluminación esté regulada por normas específicas destinadas a garantizar la seguridad de la ciudadanía.

2. Sin embargo, en los casos de exención el Consell promoverá, por medio de convenios de colaboración con los organismos responsables, la consecució del mayor número posible de los fines de la presente ley que sean compatibles con la actividad de dichos ámbitos.

3. Se excluye del ámbito de aplicación de la presente ley la luz producida por combustión en el marco de una actividad sometida a autorización administrativa o a otras formas de control administrativo, si no tiene finalidad de iluminación.

CAPÍTULO II

Régimen regulador de los alumbrados

Artículo 6

Zonificación

1. Para la aplicación de la presente ley, el territorio se debe dividir en zonas, en función de la vulnerabilidad a la contaminación lumínica.

2. La división del territorio en zonas se debe establecer por vía reglamentaria y se debe ajustar a la siguiente zonificación:

Zona E1: áreas incluidas en la red de espacios naturales protegidos o en ámbitos territoriales que deban ser objeto de una protección especial, por razón de sus características naturales o de su valor astronómico especial, en los que solo se puede admitir un brillo mínimo.

Zona E2: áreas incluidas en ámbitos territoriales que solo admiten un brillo reducido, generalmente fuera de las áreas residenciales urbanas o industriales.

Zona E3: áreas incluidas en ámbitos territoriales que admiten un brillo medio, normalmente residenciales urbanas.

Zona E4: genéricamente áreas urbanas que incluyen zonas residenciales y para usos comerciales con una elevada actividad durante la franja horaria nocturna.

Puntos de referencia: puntos pròxims a las áreas de valor astronómico o natural especial para cada uno de los cuales se debe establecer una regulación específica según

troben. Les exigències d'il·luminació en cada zona s'establiran d'acord amb la distància al punt de referència.

3. Els ajuntaments establiran la zonificació al seu terme municipal amb els nivells de protecció aprovats en virtut de l'apartat 2, llevat que hi concórreguen causes justificades, d'acord amb el que es regule en el reglament.

Article 7

Limitacions i prohibicions

1. El flux d'hemisferi superior instal·lat aplicable a les zones establertes en virtut de l'article 6 s'ha de regular per via reglamentària, per a cadascun dels usos especificats per l'article 4.2 i per a qualsevol altre ús que es determine en el reglament.

2. Els nivells màxims de llum per a cadascun dels usos especificats per l'article 4.2 s'han d'establir per via reglamentària, tenint en compte les recomanacions internacionals, amb mecanismes que en permeten l'adequació en cas de modificació de les recomanacions esmentades.

3. Els projectes d'instal·lació d'enllumenats que hagen de funcionar en horari nocturn han d'anar acompanyats d'una memòria que en justifiqui la necessitat.

4. Els nivells màxims de llum establerts en virtut de l'apartat 2 també són aplicables als enllumenats interiors, si produeixen intrusió lumínica cap a l'exterior.

5. Es prohibeixen:

– Els llums amb un flux d'hemisferi superior que supere el 20 % de l'emès, excepte en il·luminacions d'un interès especial, d'acord amb el que hi ha determinat per via reglamentària.

– Les fonts de llum que, per mitjà de projectors convencionals o làsers, emeten per damunt del pla horitzontal, llevat que il·luminen elements d'un especial interès històric, d'acord amb el que es determine per via reglamentària.

– Els artefactes i dispositius aeris de publicitat nocturna.

– La il·luminació permanent de les pistes d'esquí.

– La il·luminació d'instal·lacions a falta de la memòria justificativa que exigeix l'apartat 3.

Article 8

Característiques de les instal·lacions i els aparells d'il·luminació

1. Les instal·lacions i els aparells d'il·luminació s'han de dissenyar i instal·lar de manera que es previnga la contaminació lumínica i s'afavoresca l'estalvi, l'ús adequat i l'aprofitament de l'energia, i han de tenir els components necessaris per a aquest fi.

2. S'han d'establir per via reglamentària les prescripcions aplicables als aparells d'il·luminació, en funció, si escau, de les zones establertes d'acord amb l'article 6 i dels nivells màxims fixats d'acord amb l'article 7, especialment pel que fa a:

– La inclinació i la direcció dels llums, les característiques del tancament i la necessitat d'apantallar-les per a evitar valors excessius de flux d'hemisferi superior instal·lat, d'enlluernament o d'intrusió lumínica.

– El tipus de làmpades que cal utilitzar o d'ús preferent.

– Els sistemes de reducció del flux lluminós en horaris d'enllumenat restringit, si escau, i sempre l'estabilització de la tensió d'alimentació en els règims nominal i reduït, perquè les instal·lacions siguin eficients i en permeten l'ús adequat.

las áreas en que se encuentren. Las exigencias de iluminación en cada zona se establecerán de acuerdo con la distancia al punto de referencia.

3. Los ayuntamientos establecerán la zonificación en su término municipal con los niveles de protección aprobados en virtud del apartado 2, salvo que concurren causas justificadas, de acuerdo con lo que sea regulado por reglamento.

Artículo 7

Limitaciones y prohibiciones

1. El flujo de hemisferio superior instalado aplicable a las zonas establecidas en virtud del artículo 6 se debe regular por vía reglamentaria, para cada uno de los usos especificados por el artículo 4.2 y para cualquier otro uso que sea determinado por reglamento.

2. Los niveles máximos de luz para cada uno de los usos especificados por el artículo 4.2 se deben establecer por vía reglamentaria, teniendo en cuenta las recomendaciones internacionales, con mecanismos que permitan su adecuación en caso de modificación de las mencionadas recomendaciones.

3. Los proyectos de instalación de alumbrados que deban funcionar en horario nocturno deben ir acompañados de una memoria que justifique su necesidad.

4. Los niveles máximos de luz establecidos en virtud del apartado 2 también son aplicables a los alumbrados interiores, si producen intrusión lumínica hacia el exterior.

5. Se prohíben:

– Las luminarias con un flujo de hemisferio superior que supere el 20 % del emitido, excepto en iluminaciones de un interés especial, de acuerdo con lo determinado por vía reglamentaria.

– Las fuentes de luz que, por medio de proyectores convencionales o láseres, emiten por encima del plano horizontal, salvo que iluminen elementos de un especial interés histórico, de acuerdo con lo determinado por vía reglamentaria.

– Los artefactos y dispositivos aéreos de publicidad nocturna.

– La iluminación permanente de las pistas de esquí.

– La iluminación de instalaciones a falta de la memoria justificativa que exige el apartado 3.

Artículo 8

Características de las instalaciones y los aparatos de iluminación

1. Las instalaciones y los aparatos de iluminación se deben diseñar e instalar de manera que se previnga la contaminación lumínica y se favorezca el ahorro, el uso adecuado y el aprovechamiento de la energía, y deben contar con los componentes necesarios para este fin.

2. Se deben establecer por vía reglamentaria las prescripciones aplicables a los aparatos de iluminación, en función, en su caso, de las zonas establecidas de acuerdo con el artículo 6 y de los niveles máximos fijados de acuerdo con el artículo 7, especialmente por lo que respecta a:

– La inclinación y la dirección de las luminarias, las características del cierre y la necesidad de apantallarlas para evitar valores excesivos de flujo de hemisferio superior instalado, de deslumbramiento o de intrusión lumínica.

– El tipo de lámparas que se deben utilizar o de uso preferente.

– Los sistemas de reducción del flujo luminoso en horarios de alumbrado restringido, en su caso, y siempre la estabilización de la tensión de alimentación en los regímenes nominal y reducido, para que las instalaciones sean eficientes y permitan el uso adecuado de las mismas.

– Els equips, que seran de caràcter estàtic, estabilitzaran la tensió d'eixida en els règims nominal i reduït, per a tensions d'entrada compreses en l'entorn de $230\text{ V} \pm 7\%$, amb una tolerància del $\pm 2\%$ i permetran reduir el nivell d'il·luminació, uniformement, fins al 50% , tot això en capçalera de línia.

3. Els aparells d'enllumenat exterior que, de conformitat amb el que hi ha disposat en els apartats 1 i 2, compleixen els requisits exigits pel que fa als components, el disseny, la instal·lació, l'angle d'implantació respecte a l'horitzontal i l'eficiència energètica, podran acreditar-ne, per mitjà d'un distintiu homologat, la qualitat per a evitar la contaminació lumínica i estalviar energia.

4. S'han d'adoptar els programes de manteniment necessaris per a la conservació permanent de les característiques de les instal·lacions i els aparells d'il·luminació.

5. D'acord amb criteris d'estalvi energètic, s'ha de prioritzar en els enllumenats exteriors la utilització preferent de làmpades de vapor de sodi d'alta pressió (VSAP) i de baixa pressió (VSBP). Aquestes làmpades han de substituir les làmpades de vapor de mercuri en els processos de renovació de l'enllumenat públic, que han de tendir a la reducció de la potència instal·lada. Així es disminuirà la generació de residus perillosos i tòxics en acabar la vida útil de les làmpades.

Igualment es fomentarà la instal·lació d'equips estabilitzadors reductors de tensió que, en eliminar les sobretensions de subministrament, facen més eficient la instal·lació i en permeten l'ús adequat.

Article 9

Característiques fotomètriques dels paviments

1. Sempre que les característiques constructives, la composició i el sistema d'execució resulten idonis respecte a la textura, la resistència al lliscament, el drenatge de la superfície, etc., a les calçades de les vies de trànsit es recomana utilitzar paviments les característiques i les propietats reflectors dels quals resulten adequades per a les instal·lacions d'enllumenat públic.

2. En conseqüència, sempre que resulte factible, a les calçades de les vies de trànsit es recomana implantar paviments amb un coeficient de luminància mitjana o grau de lluminositat tan elevat com siga possible i amb un baix factor especular.

Article 10

Règim estacional i horari d'usos de l'enllumenat

1. Durant les hores d'absència de llum natural, han d'encendre's tan sols les instal·lacions l'emissió de les quals estiga relacionada amb:

- Il·luminació per raons de seguretat.
- Il·luminació de carrers, camins, vials, llocs de pas i, mentre siguen destinades a aquest ús, zones d'equipament i d'aparcament.
- Usos comercials, industrials, agrícoles, esportius o recreatius, durant el temps d'activitat.

– Il·luminació per altres motius justificats, que s'han de determinar per via reglamentària i s'han d'haver especificat en la memòria justificativa que s'exigeix en l'article 7.3.

2. L'enllumenat de carrers i vials es reduirà, per disminució del flux emès per les fonts de llum, a determinades hores de la nit en què l'activitat ciutadana i la intensitat del trànsit disminueixen sensiblement.

– Los equipos, que serán de carácter estático, estabilizarán la tensión de salida en los regímenes nominal y reducido, para tensiones de entrada comprendidas en el entorno de $230\text{ V} \pm 7\%$, con una tolerancia del $\pm 2\%$ y permitirán reducir el nivel de iluminación, uniformemente, hasta el 50% , todo ello en cabecera de línea.

3. Los aparatos de alumbrado exterior que, de conformidad con lo dispuesto en los apartados 1 y 2, cumplen los requisitos exigidos por lo que respecta a los componentes, el diseño, la instalación, el ángulo de implantación con respecto a la horizontal y la eficiencia energética, podrán acreditar, por medio de un distintivo homologado, su calidad para evitar la contaminación lumínica y ahorrar energía.

4. Se deben adoptar los programas de mantenimiento necesarios para la conservación permanente de las características de las instalaciones y los aparatos de iluminación.

5. De acuerdo con criterios de ahorro energético, se debe priorizar en los alumbrados exteriores la utilización preferente de lámparas de vapor de sodio de alta presión (VSAP) y de baja presión (VSBP). Estas lámparas deben sustituir a las lámparas de vapor de mercurio en los procesos de renovación del alumbrado público, que deben tender a la reducción de la potencia instalada. Así se disminuirá la generación de residuos peligrosos y tóxicos al acabar la vida útil de las lámparas.

Igualmente se fomentará la instalación de equipos estabilizadores reductores de tensión que, al eliminar las sobretensiones de suministro, hagan más eficiente la instalación y permitan el uso adecuado de las mismas.

Artículo 9

Características fotométricas de los pavimentos

1. Siempre que las características constructivas, composición y sistema de ejecución resulten idóneos con respecto a la textura, resistencia al deslizamiento, drenaje de la superficie, etc., en las calzadas de las vías de tráfico se recomienda utilizar pavimentos cuyas características y propiedades reflectores resulten adecuadas para las instalaciones de alumbrado público.

2. En consecuencia, siempre que resulte factible, en las calzadas de las vías de tráfico se recomienda implantar pavimentos con un coeficiente de luminancia media o grado de luminosidad lo más elevado posible y con un bajo factor especular.

Artículo 10

Régimen estacional y horario de usos del alumbrado

1. Durante las horas de ausencia de luz natural, se deben encender tan solo las instalaciones cuya emisión esté relacionada con:

- Iluminación por razones de seguridad.
- Iluminación de calles, caminos, viales, lugares de paso y, mientras sean destinadas a este uso, zonas de equipamiento y de aparcamiento.
- Usos comerciales, industriales, agrícolas, deportivos o recreativos, durante el tiempo de actividad.

– Iluminación por otros motivos justificados, que se deben determinar por vía reglamentaria y se deben haber especificado en la memoria justificativa que exige el artículo 7.3.

2. El alumbrado de calles y viales se reducirá, por disminución del flujo emitido por las fuentes de luz, a determinadas horas de la noche en que la actividad ciutadana y la intensidad del tráfico disminuyen sensiblemente.

3. Els criteris generals del règim estacional i l'horari d'usos de l'enllumenat exterior s'han de regular per via reglamentària. La regulació ha de tenir en compte les especificitats a què es fa referència en els apartats 1, 2 i 3 i ha de fixar els condicionants aplicables a la il·luminació en horari d'il·luminació restringida de monuments o d'altres elements d'un interès cultural, històric o turístic especial.

4. El que hi ha establert en aquest article també és aplicable als enllumenats interiors, tant els de propietat pública com els de propietat privada, si produeixen intrusió lumínica a l'exterior.

Article 11

Esdeveniments singulars i festes populars

1. Els ajuntaments han de regular un règim propi d'enllumenat per als esdeveniments nocturns singulars, festius, firals, esportius o culturals a l'aire lliure, que ha de compatibilitzar la prevenció de la contaminació lumínica i l'estalvi energètic amb les necessitats derivades dels esdeveniments esmentats.

2. Els ajuntaments també regularan un règim propi d'enllumenat per a les seues festes populars tradicionals inspirat en el principi d'estalvi energètic.

3. En tots els casos d'aquest article la regulació d'aquests esdeveniments o festes populars no superarà en més del 25 % la regulació d'enllumenat ordinari.

CAPÍTOL III

Actuacions de les administracions públiques

Article 12

Obligacions de les administracions públiques

Les administracions públiques, en l'àmbit de les seues competències, compliran i faran complir el següent:

– Que els enllumenats distribueixen la llum de la manera més efectiva i eficient i utilitzen la quantitat mínima d'energia per a satisfer els criteris d'enllumenat.

– Que els llums utilitzats seran tancats o apantallats, d'acord amb el que estableixen els articles 7 i 8.

– Que els enllumenats exteriors es facen preferentment amb elements que tinguen acreditada la qualitat per a evitar la contaminació lumínica i estalviar energia, d'acord amb el que hi ha establert en l'article 8.3, i la mantinguen al llarg del temps.

– Que els components dels enllumenats s'ajusten adequadament a les característiques dels usos i de la zona il·luminada i emeten, preferentment, en la zona de l'espectre visible de longitud d'onda llarga.

– Que en els enllumenats de carrers i vials es redueisca el flux en les hores en què l'activitat de la ciutat i la intensitat de trànsit disminueix sensiblement, sense que per això se'n menyscabe la seguretat.

– Que els enllumenats es mantinguen apagats en horari d'enllumenat restringit, quan no siguin necessaris.

– Que les instal·lacions i els aparells d'il·luminació siguin sotmesos al manteniment adequat per a la conservació permanent de les seues característiques.

Article 13

Règim d'intervenció de l'administració

1. Les característiques dels enllumenats exteriors, ajustades a les disposicions d'aquesta llei i de la normativa que

3. Los criterios generales del régimen estacional y horario de usos del alumbrado exterior se deben regular por vía reglamentaria. La regulación debe tener en cuenta las especificidades a que hacen referencia los apartados 1, 2 y 3 y debe fijar los condicionantes aplicables a la iluminación en horario de iluminación restringida de monumentos o de otros elementos de un interés cultural, histórico o turístico especial.

4. Lo establecido en el presente artículo también es aplicable a los alumbrados interiores, tanto los de propiedad pública como los de propiedad privada, si producen intrusión lumínica en el exterior.

Artículo 11

Eventos singulares y fiestas populares

1. Los ayuntamientos deben regular un régimen propio de alumbrado para los eventos nocturnos singulares, festivos, feriales, deportivos o culturales al aire libre, que debe compatibilizar la prevención de la contaminación lumínica y el ahorro energético con las necesidades derivadas de los eventos mencionados.

2. Los ayuntamientos también regularán un régimen propio de alumbrado para sus fiestas populares tradicionales inspirado en el principio de ahorro energético.

3. En todos los casos del presente artículo la regulación de estos eventos o fiestas populares no superará en más del 25 % la regulación de alumbrado ordinario.

CAPÍTULO III

Actuaciones de las administraciones públicas

Artículo 12

Obligaciones de las administraciones públicas

Las administraciones públicas, en el ámbito de sus competencias, cumplirán y harán cumplir lo siguiente:

– Que los alumbrados distribuyan la luz de la manera más efectiva y eficiente y utilicen la cantidad mínima de energía para satisfacer los criterios de alumbrado.

– Que las luminarias utilizadas serán cerradas o apantalladas, de acuerdo con lo establecido en los artículos 7 y 8.

– Que los alumbrados exteriores se realicen preferentemente con elementos que tengan acreditada su calidad para evitar la contaminación lumínica y ahorrar energía, de acuerdo con lo establecido en el artículo 8.3, y la mantengan a lo largo del tiempo.

– Que los componentes de los alumbrados se ajusten adecuadamente a las características de los usos y de la zona iluminada y emitan, preferentemente, en la zona del espectro visible de longitud de onda larga.

– Que en los alumbrados de calles y viales se reduzca el flujo en las horas en que la actividad de la ciudad y la intensidad de tráfico disminuye sensiblemente, sin que por eso se menoscabe la seguridad.

– Que los alumbrados se mantengan apagados en horario de alumbrado restringido, cuando no sean necesarios.

– Que las instalaciones y los aparatos de iluminación sean sometidos al mantenimiento adecuado para la conservación permanente de sus características.

Artículo 13

Régimen de intervención de la administración

1. Las características de los alumbrados exteriores, ajustadas a las disposiciones de la presente ley y de la normativa que

la desenvolupe, s'han de fer constar en els projectes tècnics annexos a la sol·licitud de llicència d'activitat i d'obres i en els projectes d'urbanització; és preceptiva l'emissió d'informe previ a l'acord municipal sobre aquest aspecte, per part del departament competent del Consell.

2. El que hi ha establert en l'apartat 1 també és aplicable als enllumenats interiors si produeixen intrusió lumínica a l'exterior.

Article 14

Criteris per a la contractació administrativa

1. Les administracions públiques inclouran en els plec de clàusules administratives d'obres, de serveis i de subministraments els requisits que ha de complir necessàriament l'enllumenat exterior per a ajustar-se als criteris de prevenció i correcció de la contaminació lumínica establerts per aquesta llei i per la normativa que la desenvolupe. Igualment, hauran de complir-se aquests criteris en les contractacions que es facen contra factura.

2. El distintiu homologat a què es refereix l'article 8.3 per als aparells d'il·luminació acredita que compleixen els requisits fixats per l'apartat 1 a l'efecte de la contractació administrativa.

3. Les construccions, les instal·lacions i els habitatges que requereixen il·luminació en horari d'enllumenat restringit han de presentar a l'administració pública competent una memòria que en justifiqui la necessitat. En tot cas, el projecte d'enllumenat s'ha d'ajustar, al màxim, als criteris de prevenció de la contaminació lumínica i eficiència energètica.

Article 15

Construccions finançades amb fons públics

Els projectes d'enllumenat exterior en construccions, instal·lacions i habitatges finançats amb fons públics s'han d'ajustar necessàriament als criteris de prevenció de la contaminació lumínica i eficiència energètica que hi ha establerts en aquesta llei.

CAPÍTOL IV Règim econòmic

Article 16

Règim d'ajudes

1. S'establiran línies d'ajudes específiques per a promoure l'adaptació dels enllumenats exteriors existents inadeguats a les prescripcions d'aquesta llei.

2. Per a l'atorgament de les ajudes a què es refereix l'apartat 1, és criteri preferent el fet que l'enllumenat estiga dins d'una zona E1 o un punt de referència.

3. Les sol·licituds que es formulen per a rebre les ajudes a què es refereix l'apartat 1 es presentaran acompanyades del projecte tècnic de la modificació, que incloga el pressupost corresponent, amb valoració individualitzada de l'amortització i període d'amortització de cada instal·lació.

que la desenvolupe, se deben hacer constar en los proyectos técnicos anexos a la solicitud de licencia de actividad y de obras y en los proyectos de urbanización, siendo preceptiva la emisión de informe previo al acuerdo municipal sobre este aspecto, por parte del departamento competente del Consell.

2. Lo establecido en el apartado 1 también es aplicable a los alumbrados interiores si producen intrusión lumínica en el exterior.

Artículo 14

Criterios para la contratación administrativa

1. Las administraciones públicas incluirán en los pliegos de cláusulas administrativas de obras, de servicios y de suministros los requisitos que debe cumplir necesariamente el alumbrado exterior para ajustarse a los criterios de prevención y corrección de la contaminación lumínica establecidos por la presente ley y por la normativa que la desarrolle. Igualmente, deberán cumplirse estos criterios en las contrataciones que se realicen contra factura.

2. El distintivo homologado al que se refiere el artículo 8.3 para los aparatos de iluminación acredita que cumplen los requisitos fijados por el apartado 1 a los efectos de la contratación administrativa.

3. Las construcciones, las instalaciones y las viviendas que requieren iluminación en horario de alumbrado restringido deben presentar a la administración pública competente una memoria que justifique su necesidad. En todo caso, el proyecto de alumbrado se debe ajustar, al máximo, a los criterios de prevención de la contaminación lumínica y eficiencia energética.

Artículo 15

Construcciones financiadas con fondos públicos

Los proyectos de alumbrado exterior en construcciones, instalaciones y viviendas financiadas con fondos públicos se deben ajustar necesariamente a los criterios de prevención de la contaminación lumínica y eficiencia energética que establece la presente ley.

CAPÍTULO IV Régimen económico

Artículo 16

Régimen de ayudas

1. Se establecerán líneas de ayudas específicas para promover la adaptación de los alumbrados exteriores existentes inadecuados a las prescripciones de la presente ley.

2. Para el otorgamiento de las ayudas a las que se refiere el apartado 1, es criterio preferente el hecho de que el alumbrado esté dentro de una zona E1 o un punto de referencia.

3. Las solicitudes que se formulen para recibir las ayudas a las que se refiere el apartado 1 se presentarán acompañadas del proyecto técnico de la modificación, que incluya el presupuesto correspondiente, con valoración individualizada de la amortización y período de amortización de cada instalación.

CAPÍTOL V
Règim sancionador

Article 17*Infraccions sancionables*

Constitueixen infracció administrativa les accions i les omissions que contravenen les obligacions que estableix aquesta llei, d'acord amb la tipificació i la graduació que s'estableixen en l'article següent.

Article 18*Tipificació*

1. Són infraccions lleus les accions o les omissions següents:

- Vulnerar dins d'un marge de fins a dues hores horari d'ús de l'enllumenat.
- Excedir el 20 % i fins al 30 % el flux d'hemisferi superior emès.
- Infringir per acció o per omissió qualsevol altra determinació d'aquesta llei o de la reglamentació que la desenvolupa, llevat que s'incorregi en una infracció greu o molt greu.
- Instal·lar llums o fonts de llum contravenint el que hi ha disposat en l'article 7.5.a i b.

2. Són infraccions greus les accions o les omissions següents:

- Vulnerar per més de dues hores el règim horari d'ús de l'enllumenat.
- Excedir el 30 % el flux d'hemisferi superior emès.
- Instal·lar aparells d'il·luminació que no compleixin els requisits establerts per aquesta llei i per la normativa que la desenvolupa.
- Dur a terme una modificació de l'enllumenat exterior que n'altere la intensitat, l'espectre o el flux d'hemisferi superior instal·lat de manera que deixen de complir les prescripcions d'aquesta llei o de la normativa que la desenvolupa.
- Cometre dins d'una zona E1 o en un punt de referència una infracció tipificada com a lleu.
- Obstruir l'activitat de control o d'inspecció de l'administració.
- Cometre dues o més infraccions lleus en el termini d'un any.

3. Són infraccions molt greus les accions o les omissions següents:

- Cometre una infracció tipificada com a greu, si causa un perjudici important al medi, segons valoració que s'establirà per desenvolupament reglamentari.
- Cometre dins d'una zona E1 o en un punt de referència una infracció tipificada com a greu.
- Cometre dues o més infraccions greus en el termini d'un any.

Article 19*Quantia de les sancions*

1. Les infraccions lleus se sancionen amb multes de 150 euros a 600 euros.
2. Les infraccions greus se sancionen amb multes de 601 euros a 3.000 euros.
3. Les infraccions molt greus se sancionen amb multes de 3.001 euros a 60.000 euros.

CAPÍTULO
Régimen sancionador

Artículo 17*Infracciones sancionables*

Constituyen infracción administrativa las acciones y las omisiones que contravienen a las obligaciones que establece la presente ley, de acuerdo con la tipificación y la graduación que establece el artículo siguiente.

Artículo 18*Tipificación*

1. Son infracciones leves las siguientes acciones u omisiones:

- Vulnerar dentro de un margen de hasta dos horas el régimen horario de uso del alumbrado.
- Exceder el 20 % y hasta el 30 % el flujo de hemisferio superior emitido.
- Infringir por acción o por omisión cualquier otra determinación de la presente ley o de la reglamentación que la desarrolle, salvo que se incurra en una infracción grave o muy grave.
- Instalar luminarias o fuentes de luz contraviniendo lo dispuesto en el artículo 7.5.a y b.

2. Son infracciones graves las siguientes acciones u omisiones:

- Vulnerar por más de dos horas el régimen horario de uso del alumbrado.
- Exceder el 30 % el flujo de hemisferio superior emitido.
- Instalar aparatos de iluminación que no cumplan los requisitos establecidos por la presente ley y por la normativa que la desarrolle.
- Llevar a cabo una modificación del alumbrado exterior que altere su intensidad, su espectro o el flujo de hemisferio superior instalado de manera que dejen de cumplir las prescripciones de la presente ley o de la normativa que la desarrolle.
- Cometer dentro de una zona E1 o en un punto de referencia una infracción tipificada como leve.
- Obstruir la actividad de control o de inspección de la administración.
- Cometer dos o más infracciones leves en el plazo de un año.

3. Son infracciones muy graves las siguientes acciones u omisiones:

- Cometer una infracción tipificada como grave, si causa un perjuicio importante al medio, según valoración a establecer por desarrollo reglamentario.
- Cometer dentro de una zona E1 o en un punto de referencia una infracción tipificada como grave.
- Cometer dos o más infracciones graves en el plazo de un año.

Artículo 19*Cuantía de las sanciones*

1. Las infracciones leves se sancionan con multas de 150 euros a 600 euros.
2. Las infracciones graves se sancionan con multas de 601 euros a 3.000 euros.
3. Las infracciones muy graves se sancionan con multas de 3.001 euros a 60.000 euros.

4. En el cas d'infraccions greus i molt greus, juntament amb la multa podrà, en els casos en què siga procedent per a assegurar el compliment dels objectius d'aquesta llei, imposar-se alguna de les sancions següents:

- Clausura definitiva, total o parcial, de les instal·lacions.
- Clausura temporal, total o parcial, de les instal·lacions per un període no superior a cinc anys.
- Revocació o suspensió de l'autorització per un període no superior a cinc anys.

Article 20

Òrgans competents

1. La competència d'inspecció i denúncia de les infraccions que es produeixen als preceptes i obligacions establerts en aquesta llei s'atribueix al departament que tinga atribuïda la competència d'indústria, òrgan competent per a l'inici i la tramitació del procediment sancionador de les infraccions tipificades com a molt greus en aquesta llei.

2. Igualment serà l'administració que ha fet la inspecció i la denúncia la que inicialment té atribuïda la competència per a iniciar el procediment sancionador que reglamentàriament s'establezca.

Article 21

Remissió del règim sancionador

En allò no previst en els articles anteriors, s'aplicarà el règim sancionador contingut en la Llei de protecció ambiental de Comunitat Valenciana.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera

Enllumenats exteriors existents inadequats

Els enllumenats exteriors existents inadequats a l'entrada en vigor d'aquesta llei poden mantenir inalterades les condicions tècniques per un termini de dos anys, en els termes que estableix la disposició transitòria primera, però han d'ajustar el règim d'usos horaris a allò que determina aquesta llei i la normativa que la desenvolupe.

Segona

Modificacions d'enllumenat exterior

Si posteriorment a l'entrada en vigor d'aquesta llei es duu a terme una modificació substancial d'un enllumenat exterior que n'afecta la intensitat o el flux d'hemisferi superior instal·lat, aquesta s'haurà d'ajustar, en tot cas, a les prescripcions de la llei i de la normativa que la desenvolupe.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera

Adaptació d'enllumenats existents

Els enllumenats exteriors existents a l'entrada en vigor d'aquesta llei s'han d'adaptar a les prescripcions d'aquesta llei i a la normativa que la desenvolupe en els terminis de tres anys, comptadors des de l'entrada en vigor.

4. En el caso de infracciones graves y muy graves, junto a la multa podrá, en los casos en que sea procedente para asegurar el cumplimiento de los objetivos de esta Ley, imponerse alguna de las siguientes sanciones:

- Clausura definitiva, total o parcial, de las instalaciones.
- Clausura temporal, total o parcial, de las instalaciones por un período no superior a cinco años.
- Revocación o suspensión de la autorización por un período no superior a cinco años.

Artículo 20

Órganos competentes

1. La competencia de inspección y denuncia de las infracciones que se produzcan a los preceptos y obligaciones establecidos en la presente ley se atribuye al departamento que tenga atribuida la competencia de industria, órgano competente para el inicio y tramitación del procedimiento sancionador de las infracciones tipificadas como muy graves en la presente ley.

2. Igualmente será la administración que ha realizado la inspección y denuncia la que inicialmente tiene atribuida la competencia para iniciar el procedimiento sancionador que reglamentariamente se establezca.

Artículo 21

Remisión del régimen sancionador

En lo no previsto en los artículos anteriores, se aplicará el régimen sancionador contenido en la Ley de protección ambiental de Comunitat Valenciana.

DISPOSICIONES ADICIONALES

Primera

Alumbrados exteriores existentes inadecuados

Los alumbrados exteriores existentes inadecuados a la entrada en vigor de la presente ley pueden mantener inalteradas sus condiciones técnicas por un plazo de dos años, en los términos que establece la disposición transitoria primera, pero deben ajustar el régimen de usos horarios a aquello que determina la presente ley y la normativa que la desarrolle.

Segunda

Modificaciones de alumbrado exterior

Si posteriormente a la entrada en vigor de la presente ley se lleva a cabo una modificación sustancial de un alumbrado exterior que afecta su intensidad o al flujo de hemisferio superior instalado, esta se deberá ajustar, en todo caso, a las prescripciones de la ley y de la normativa que la desarrolle.

DISPOSICIONES TRANSITORIAS

Primera

Adaptación de alumbrados existentes

Los alumbrados exteriores existentes a la entrada en vigor de la presente ley se deben adaptar a las prescripciones de esta ley y a la normativa que la desarrolle en los plazos de tres años, a contar desde su entrada en vigor.

Segona*Col·laboració amb les entitats locals*

El Consell, per mitjà del règim d'ajudes regulat per l'article 15 i dels altres mecanismes pressupostaris pertinents, col·laborarà amb les entitats locals per a garantir l'adaptació dels enllumenats públics a les prescripcions d'aquesta llei.

Tercera*Termini per al compliment de l'article 13.3*

L'obligació establerta en l'article 13.3 d'aquesta llei, s'exigirà en el termini d'un any des de l'entrada en vigor.

DISPOSICIONS FINALS

Primera*Campanyes de difusió*

El departament competent en matèria de medi ambient promourà campanyes de difusió i conscienciació ciutadana amb relació a la problemàtica que comporta la contaminació lumínica.

Segona*Desenvolupament reglamentari*

El Consell procedirà al desenvolupament reglamentari d'aquesta llei en el termini de sis mesos. En tot cas el contingut de aquesta llei és d'aplicació immediata una vegada entre en vigor.

Tercera*Modificacions legislatives*

Es modifica la Llei 11/1994, de 27 de desembre, de la Generalitat Valenciana, d'espais naturals protegits.

L'article 23 quedarà redactat de la manera següent:

«1. Els terrenys situats a l'interior dels espais naturals protegits estaran subjectes a servitud forçosa d'instal·lació de senyals d'acord amb el que hi ha previst en aquest article.

2. La Conselleria de Medi Ambient declararà i imposarà les servituds, amb audiència prèvia dels interessats, quan siga necessari per a la instal·lació de senyals relatius a la identificació dels espais naturals protegits.

3. La servitud d'instal·lació de senyals comportarà la servitud de pas necessària per a fer aquesta instal·lació i garantir l'accés per a la conservació, el manteniment i la reposició.

4. Les indemnitzacions a què done lloc la imposició d'aquestes servituds s'establiran d'acord amb la Llei d'expropiació forçosa, tenint en compte el valor dels terrenys ocupats i els danys i els perjudicis ocasionats».

Segunda*Colaboración con las entidades locales*

El Consell, mediante el régimen de ayudas regulado por el artículo 15 y de los otros mecanismos presupuestarios pertinentes, colaborará con las entidades locales para garantizar la adaptación de los alumbrados públicos a las prescripciones de la presente ley.

Tercera*Plazo para el cumplimiento del artículo 13.3*

La obligación establecida en el artículo 13.3 de la presente ley, se exigirá en el plazo de un año desde la entrada en vigor de la misma.

DISPOSICIONES FINALES

Primera*Campanñas de difusión*

El departamento competente en materia de medio ambiente promoverá campañas de difusión y concienciación ciudadana en relación con la problemática que supone la contaminación lumínica.

Segunda*Desarrollo reglamentario*

El Consell procederá al desarrollo reglamentario de la presente ley en el plazo de seis meses. En todo caso el contenido de esta ley es de aplicación inmediata una vez entre en vigor.

Tercera*Modificaciones legislativas*

Se modifica la Ley 11/1994, de 27 de diciembre, de la Generalitat Valenciana, de espacios naturales protegidos.

El artículo 23 quedará redactado de la siguiente manera:

«1. Los terrenos situados en el interior de los espacios naturales protegidos estarán sujetos a servidumbre forzosa de instalación de señales conforme a lo previstas en este artículo.

2. La Conselleria de Medio Ambiente declarará e impondrá las servidumbres, previa audiencia de los interesados, cuando sea necesario para la instalación de señales relativas a la identificación de los espacios naturales protegidos.

3. La servidumbre de instalación de señales conllevará la servidumbre de paso necesaria para proceder a dicha instalación y garantizar el acceso para su conservación, mantenimiento y reposición.

4. Las indemnizaciones a que dé lugar la imposición de estas servidumbres se establecerán de acuerdo con la Ley de expropiación forzosa, teniendo en cuenta el valor de los terrenos ocupados y los daños y perjuicios ocasionados».

Es modifica l'article 52, que queda redactat de la manera següent:

«Article 52. Infraccions

23. Tindrà la consideració d'infracció administrativa, d'acord amb el que preveu aquesta llei, qualsevol acció o omisió que, afectant un espai natural protegit, consistesca en:

24. Utilització de mitjans sonors o lumínics que excedesquen els establerts com a màxims per als espais naturals protegits recollits en la Llei 11/1994.

25. Alteració per enllumenat de les condicions de l'hàbitat i comportament d'animals o plantes dins de l'espai natural protegit inclosos en la Llei 11/1994.

26. Destrucció o alteració de l'hàbitat i la conducta protegits per qualsevol mitjà inclòs per enllumenats directe o indirecte, d'espècies en perill d'extinció o vulnerables a l'alteració del seu hàbitat o espècies sensibles o d'interès especial, en particular del lloc de reproducció, hivernada, repòs, camp o alimentació, i les zones d'especial protecció per a la flora i la fauna silvestres.

27. Realització de construccions, instal·lació de cartells de propaganda, enllumenat artificial o altres elements semblants, abocadors o dipòsits de materials o ferralla, que limiten el camp visual, trenquen l'harmonia del paisatge o desfiguren les perspectives en espais naturals o el seu entorn o en contra del que disposen els instruments d'ordenació ambiental que hi ha prevists en aquesta llei.

28. Activitats que comporten dany o risc per a la conservació de les coves i els seus valors naturals o culturals inclosa l'exposició a enllumenat artificial.

29. Acampada, encendre foc, celebració d'actes multitudinaris, fora dels llocs expressament autoritzats, particularment quan s'utilitze il·luminació artificial i, en general, el comportament incívic que comporte risc per a la conservació dels valors ambientals o en dificulte el gaudi i la utilització per als altres.»

Quarta

Actualització de multes

Es faculta el Consell per a actualitzar mitjançant un decret les multes fixades per aquesta llei, d'acord amb les variacions de l'índex de preus al consum.

Quinta

Distintiu homologat

En el termini que hi ha establert en la disposició final segona per al desenvolupament reglamentari d'aquesta llei, el departament competent ha de determinar els requisits per a atorgar el distintiu homologat a què es refereix l'article 8.3.

Sexta

Entrada en vigor

Aquesta llei entrarà en vigor als dos mesos de la publicació en *Diari Oficial de Comunitat Valenciana*.

Les Corts, 17 d'octubre de 2012
Mònica Oltra i Jarque
Juan Ignacio Ponce Guardiola

Se modifica el artículo 52, que queda redactado de la manera siguiente:

«Artículo 52. Infracciones

23. Tendrá la consideración de infracción administrativa, conforme a lo previsto en esta ley, cualquier acción u omisión que, afectando a un espacio natural protegido, consista en:

24. Utilización de medios sonoros o lumínicos que excedan los establecidos como máximos para los espacios naturales protegidos recogidos en la Ley 11/1994.

25. Alteración por alumbrado de las condiciones del hábitat y comportamiento de animales o plantas dentro del espacio natural protegido incluidos en la Ley 11/1994.

26. Destrucción o alteración del hábitat y conducta protegidos por cualquier medio incluido por alumbrados directo o indirecto, de especies en peligro de extinción o vulnerables a la alteración de su hábitat o especies sensibles o de interés especial, en particular del lugar de reproducción, invernada, reposo, campo o alimentación, y las zonas de especial protección para la flora y fauna silvestres.

27. Realización de construcciones, instalación de carteles de propaganda, alumbrado artificial u otros elementos semejantes, vertederos o depósitos de materiales o chatarra, que limiten el campo visual, rompan la armonía del paisaje o desfiguren las perspectivas en espacios naturales o su entorno o en contra de lo dispuesto en los instrumentos de ordenación ambiental previstos en esta ley.

28. Actividades que supongan daño o riesgo para la conservación de las cuevas y sus valores naturales o culturales incluida la exposición a alumbrado artificial.

29. Acampada, encender fuego, celebración de actos multitudinarios, fuera de los lugares expresamente autorizados, particularmente cuando se utilice iluminación artificial y, en general, el comportamiento incívico que suponga riesgo para la conservación de los valores ambientales o dificulte su disfrute y utilización para los otros.»

Cuarta

Actualización de multas

Se faculta al Consell para actualizar mediante un decreto las multas fijadas por la presente ley, de acuerdo con las variaciones del índice de precios al consumo.

Quinta

Distintivo homologado

En el plazo que establece la disposición final segunda para el desarrollo reglamentario de la presente ley, el departamento competente debe determinar los requisitos para otorgar el distintivo homologado al que se refiere el artículo 8.3.

Sexta

Entrada en vigor

La presente ley entrará en vigor a los dos meses de su publicación en *Diario Oficial de Comunitat Valenciana*.

Les Corts, 17 de octubre de 2012
Mònica Oltra i Jarque
Juan Ignacio Ponce Guardiola